श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

कृष्णयजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे

॥ प्रथमाष्टके तृतीयः प्रश्नः ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ प्रथमाष्टके तृतीयः प्रश्नः ॥

हरिः ओ(४)म्।
दे॒वा॒सु॒राः संय॑त्ता आसन्न्।
ते दे॒वा वि॑ज॒यमु॑प॒यन्त॑ः।
अ॒ग्नीषोम॑योस्तेज॒स्विनी᳚स्त॒नूः संन्य॑दधत।
इ॒दमु॑ नो भविष्यति।
यदि॑ नो जे॒ष्यन्तीति॑।
तेना॒ऽग्नीषोमा॒वपा᳚क्रामताम्।
ते दे॒वा वि॒जित्य॑।
अ॒ग्नीषोमा॒वन्वै᳚च्छन्न्।
तेँ᳚ऽग्निमन्व॑विन्दन्नृ॒तुषू॒थ्सं॑न्नम्।
तस्य॒ विभ॑क्तीभिस्तेज॒स्विनी᳚स्त॒नूरवा॑ऽरुन्धत॥ 1 ॥

ते सोम॒मन्व॑विन्दन्न्।
तम॑घ्नन्न्।
तस्य॑ यथाऽभि॒ज्ञाय॑ त॒नूर्व्य॑गृह्णत।
ते ग्रहा॑ अभवन्न्।
तद्ग्रहा॑णां ग्रह॒त्वम्।

यस्यैवं विदुषो ग्रहा गृह्यन्ते।
तस्य त्वेव गृहीताः।
नानाऽग्नेयं पुनराधेयं कुर्यात्।
यदनाग्नेयं पुनराधेयं कुर्यात्।
व्यृद्धमेव तत्॥ **2**॥

अनाग्नेयं वा एतत्क्रियते।
यथ्समिधस्तनूनपातमिडो बर्हिर्यजति।
उभावाग्नेयावाज्यभागौ स्याताम्।
अनाज्यभागौ भवत इत्याहुः।
यदुभावाग्नेयावन्वञ्चाविति।
अग्नये पवमानायोत्तरः स्यात्।
यत्पवमानाय।
तेनाऽऽज्यभागः।
तेन सौम्यः।
बुधन्वत्याग्नेयस्याऽऽज्यभागस्य
पुरोऽनुवाक्या भवति॥ **3**॥

यथा सुप्तं बोधयति।
तादृगेव तत्।
अग्निर्न्यक्ताः पत्नीसंयाजानामृचः स्युः।
तेनाऽऽग्नेयगं सर्वं भवति।

ए॒क॒धा ते॑ज॒स्विनी᳚ꣳ दे॒वता॒मुपै॒तीत्या॑हुः।
सैनं॑मीश्व॒रा प्र॒दह॒ इति॑।
नेति॑ ब्रूयात्।
प्र॒जन॑नं॒ वा अ॒ग्निः।
प्र॒जन॑नमे॒वोपै॒तीति॑।
कृ॒तय॑जुः॒ संभृ॑तसंभार॒ इत्या॑हुः॥ **4**॥

न सं॒भृत्या᳚ः संभा॒राः।
न यजुः॑ का॒र्य॑मिति॑।
अथो॒ खलु॑।
सं॒भृत्या॑ ए॒व सं॑भा॒राः।
का॒र्यं॑ यजुः॑।
पु॒न॒रा॒धेय॑स्य॒ समृ॑द्ध्यै।
तेनो॑पा॒ग्ं॒शु प्रच॑रति।
एष्य॑ इव॒ वा ए॒षः।
यत्पु॑नरा॒धेयः॑।
यथो॑पा॒ग्ं॒शु न॒ष्टमि॒च्छति॑॥ **5**॥

ता॒दृगे॒व तत्।
उ॒च्चैः स्वि॑ष्ट॒कृत॒मुथ्सृ॑जति।
यथा॑ न॒ष्टं वि॒त्वा प्राहा॒ऽयमिति॑।
ता॒दृगे॒व तत्।

एकधा तेजस्विनीं देवतामुपैतीत्याहुः।
सैनमीश्वरा प्रदह इति।
तत्तथा नोपैति।
प्रयाजाऽनूयाजेष्वेव विभक्तीः कुर्यात्।
यथापूर्वमाज्यभागौ स्याताम्।
एवं पत्नीसंयाजाः॥ 6॥

तद्वैश्वानरवत्प्रजननवत्तरमुपैतीति।
तदाहुः।
व्यृद्धं वा एतत्।
अनाग्नेयं वा एतत्क्रियत इति।
नेति ब्रूयात्।
अग्निं प्रथमं विभक्तीनां यजति।
अग्निमुत्तमं पत्नीसंयाजानाम्।
तेनाऽऽग्नेयम्।
तेन समृद्धं क्रियत इति॥ 7॥

अरुन्धतैव तद्भवति संभृतसंभार इत्याहुरिच्छति
पत्नीसंयाजा नव च॥ 1॥

देवा वै यथादर्शं यज्ञानाहरन्त।
योऽग्निष्टोमम्।
य उक्थ्यम्।

योऽतिरा॒त्रम्।
ते स॒हैव सर्वे॑ वाज॒पेय॑मपश्यन्न्।
ते।
अ॒न्योऽन्यस्मै॒ नाऽतिं॑ष्ठन्त।
अ॒हम॒नेन॑ यजा॒ इतिं॑।
तेऽब्रुवन्न्।
आ॒जिम॒स्य धा॑वा॒मेतिं॑॥ **8**॥

तस्मिं॑न्ना॒जिमं॑धावन्न्।
तं बृह॒स्पति॒रुद॑जयत्।
तेना॑ऽयजत।
स स्वारा॑ज्यमगच्छत्।
तमिन्द्रो॑ऽब्रवीत्।
माम॒नेन॑ याज॒येतिं॑।
तेनेन्द्रं॑मयाजयत्।
सोऽग्रं॑ दे॒वता॑ना॒ं पर्यै॑त्।
अग॑च्छ॒थ्स्वारा॑ज्यम्।
अतिं॑ष्ठन्ताऽस्मै॒ ज्यैष्ठ्या॑य॥ **9**॥

य ए॒वं वि॒द्वान् वा॑ज॒पेये॑न॒ यज॑ते।
गच्छं॑ति॒ स्वारा॑ज्यम्।
अग्रग्ं॑ समा॒ना॑ना॒ं पर्ये॑ति।

तिष्ठ॑न्तेऽस्मै॒ ज्यैष्ठ्या॑य।
स वा ए॒ष ब्रा᳚ह्म॒णस्य॑ चै॒व रा॑ज॒न्य॑स्य च य॒ज्ञः।
तं वा ए॒तं वा॑ज॒पेय॒ इत्या॑हुः।
वा॒जाऽऽप्यो॒ वा ए॒षः।
वाज॒ग्ग्॒ ह्ये॑तेन॑ दे॒वा ऐप्स॑न्न्।
सोमो॒ वै वा॑ज॒पेय॑ः।
यो वै सोमं॑ वाज॒पेयं॒ वेद॑॥ **10**॥

वा॒ज्ये॑वैनं॑ पी॒त्वा भ॑वति।
आऽस्य॑ वा॒जी जा॑यते।
अन्नं॒ वै वा॑ज॒पेय॑ः।
य ए॒वं वेद॑।
अत्त्यन्न᳚म्।
आऽस्या᳚न्ना॒दो जा॑यते।
ब्रह्म॒ वै वा॑ज॒पेय॑ः।
य ए॒वं वेद॑।
अत्ति॒ ब्रह्म॒णाऽन्न᳚म्।
आऽस्य॑ ब्र॒ह्मा जा॑यते॥ **11**॥

वाग्वै वाज॑स्य प्रस॒वः।
य ए॒वं वेद॑।
क॒रोति॑ वा॒चा वी॒र्य᳚म्।

ऐनं॒ वा॒चा गच्छति।
अपिवती॒ वाचं वदति।
प्र॒जाप॑तिर्दे॒वेभ्यो॑ य॒ज्ञान्व्यादि॑शत्।
स आ॒त्मन्वा॑ज॒पेय॑मधत्त।
तं दे॒वा अ॑ब्रुवन्।
ए॒ष वाव य॒ज्ञः।
यद्वा॑ज॒पेयः॑॥ 12॥

अप्ये॒व नोऽत्रा॒स्त्विति॑।
तेभ्य॑ ए॒ता उज्जि॑ती॒ः प्राऽय॑च्छत्।
ता वा ए॒ता उज्जि॑तयो॒ व्याख्या॑यन्ते।
य॒ज्ञस्य॑ सर्व॒त्वाय॑।
दे॒वता॑ना॒मनि॑र्भागाय।
दे॒वा वै ब्रह्म॑ण॒श्चाऽन्न॑स्य च॒ शम॑ल॒मपाँऽघ्नन्।
यद्ब्रह्म॑ण॒ः शम॑ल॒मासी॑त्।
सा गाथा॑ नाराश॒ग्ग्॒स्य॑भवत्।
यदन्न॑स्य।
सा सुराँ॥ 13॥

तस्मा॒द्गाय॑तश्च म॒त्तस्य॑ च॒ न प्र॑ति॒गृह्य॑म्।
यत्प्र॑तिगृह्णी॒यात्।
शम॑लं॒ प्रति॑गृह्णीयात्।

सर्वा॒ वा ए॒तस्य॒ वाचोऽव॑रुद्धाः।
यो वा॑जपेयया॒जी।
या पृ॑थि॒व्यां याऽग्नौ या र॑थन्त॒रे।
याऽन्तरि॑क्षे॒ या वा॒यौ या वा॑मदे॒व्ये।
या दि॒वि याऽऽदि॒त्ये या बृ॑ह॒ति।
याऽप्सु यौष॑धीषु॒ या वन॒स्पति॑षु।
तस्मा॑द्वाजपेयया॒ज्यार्त्वि॑जीनः।
सर्वा॒ ह्य॑स्य॒ वाचोऽव॑रुद्धाः॥ 14॥

धा॒वा॒मेति॒ ज्यैष्ठ्या॑य॒ वेद॑ ब्र॒ह्मा जा॑यते वाज॒पेय॒ः
सुराऽऽर्त्वि॑जीन॒ एक॑ च॥ 2॥

दे॒वा वै यद॒न्यैर्ग्रहै॑र्य॒ज्ञस्य॒ नाऽवाऽरु॑न्धत।
तद॑तिग्रा॒ह्यै॑रति॒गृह्याऽवा॑ऽरुन्धत।
तद॑तिग्रा॒ह्या॑णामतिग्राह्य॒त्वम्।
यद॑तिग्रा॒ह्या॑ गृ॒ह्यन्ते॑।
यदे॒वाऽन्यैर्ग्रहै॑र्य॒ज्ञस्य॒ नाऽव॑रु॒न्धे।
तदे॒व तैर॑ति॒गृह्याऽव॑रुन्धे।
पञ्च॑ गृह्यन्ते।
पाङ्क्तो॑ य॒ज्ञः।
यावा॑ने॒व य॒ज्ञः।
तमा॒प्त्वाऽव॑रुन्धे॥ 15॥

सर्वे ऐन्द्रा भवन्ति।
एकधैव यजमान इन्द्रियं दधाति।
सप्तदश प्राजापत्या ग्रहा गृह्यन्ते।
सप्तदशः प्रजापतिः।
प्रजापतेराप्त्यै।
एकयर्चा गृह्णाति।
एकधैव यजमाने वीर्यं दधाति।
सोमग्रहाग्श्च सुराग्रहाग्श्च गृह्णाति।
एतद्वै देवानां परममन्नम्।
यथ्सोमः॥ **16**॥

एतन्मनुष्याणाम्।
यथ्सुरा।
परमेणैवाऽस्मा अन्नाद्येनाऽवरमन्नाद्यमवरुन्धे।
सोमग्रहान्गृह्णाति।
ब्रह्मणो वा एतत्तेजः।
यथ्सोमः।
ब्रह्मण एव तेजसा तेजो यजमाने दधाति।
सुराग्रहान्गृह्णाति।
अन्नस्य वा एतच्छमलम्।
यथ्सुरा॥ **17**॥

अन्नंस्यैव शमंलेन् शमंलं यजंमानादपंहन्ति।
सोमग्रहाग्श्चं सुराग्रहाग्श्चं गृह्णाति।
पुमान् वै सोमंः।
स्त्री सुराँ।
तन्मिंथुनम्।
मिथुनमेवाऽस्य तद्यज्ञे कंरोति प्रजननाय।
आत्मानंमेव सोंमग्रहैः स्पृंणोति।
जायाग् सुंराग्रहैः।
तस्माँद्वाजपेययाज्यंमुष्मिंन्लोके स्त्रियग् संभंवति।
वाजपेयाऽभिजितग्ग् ह्यंस्य॥ 18॥

पूर्वे सोमग्रहा गृंह्यन्ते।
अपंरे सुराग्रहाः।
पुरोऽक्षग् सोंमग्रहान्थ्सांदयति।
पश्चादक्षग् सुंराग्रहान्।
पापवस्यसस्य विधृंत्यै।
एष वै यजंमानः।
यथ्सोमंः।
अन्नग् सुराँ।
सोमग्रहाग्श्चं सुराग्रहाग्श्च व्यतिंषजति।
अन्नाद्येंनैवैनं व्यतिंषजति॥ 19॥

सं॒पृच॑ः स्थ॒ सं मा॑ भ॒द्रेण॑ पृ॒ङ्क्तेत्या॑ह।
अन्न॒ं वै भ॒द्रम्।
अ॒न्नाद्ये॑नै॒वैन॒ग्ं॒ सग्ंसृ॑जति।
अन्न॑स्य॒ वा ए॒तच्छम॑लम्।
यथ्सुरा॑।
पा॒प्मेव॒ खलु॒ वै शम॑लम्।
पा॒प्मना॒ वा ए॑नमे॒तच्छम॑लेन॒ व्यति॑षजति।
यथ्सो॑मग्र॒हाग्श्च॑ सुराग्र॒हाग्श्च॑ व्यति॒षज॑ति।
वि॒पृच॑ः स्थ॒ वि मा॑ पा॒प्मना॑ पृ॒ङ्क्तेत्या॑ह।
पा॒प्मनै॒वैन॒ग्ं॒ शम॑लेन॒ व्याव॑र्तयति॥ **20**॥

तस्मा॑द्वाजपेयया॒जी पू॒तो मेध्यो॑ दक्षि॒ण्य॑ः।
प्राङुद्र॑वति सोमग्र॒हैः।
अ॒मुमे॒व तैर्लो॒कम॒भिज॑यति।
प्र॒त्यङ्ख्सु॑राग्र॒हैः।
इ॒मम॒व तैर्लो॒कम॒भिज॑यति।
प्रति॑ष्ठन्ति सोमग्र॒हैः।
याव॑दे॒व स॒त्यम्।
तेन॑ सूयते।
वा॒ज॒सृद्भ्य॑ः सुराग्र॒हान् ह॑रन्ति।
अनृ॑तेनै॒व विश॒ग्ं॒ सग्ंसृ॑जति।

हि॒र॒ण्य॒पा॒त्रं मधो᳚ः पू॒र्णं द॑दाति।

म॒ध॒व्यो॑ऽसा॒नीति॑।

ए॒क॒धा ब्र॒ह्मण॒ उप॑हरति।

ए॒क॒धैव यज॑मान॒ आयु॒स्तेजो॑ दधाति॥ **21**॥

आ॒त्वाऽव॑रुन्धे॒ सोम॒ः शम॑लं॒ यथ्सु॒रा॒ ह्य॑स्यैन॒ं
व्यति॑षजति॒ व्याव॑र्तयति सृजति च॒त्वारि॑ च॥ **3**॥

ब्र॒ह्म॒वा॒दिनो॑ वदन्ति।

नाऽग्नि॑ष्टो॒मो नो॒क्थ्य॑ः।

न षो॑ड॒शी नाऽति॑रा॒त्रः।

अथ॒ कस्मा᳚द्वाज॒पेये॒ सर्वे॑
यज्ञक्र॒तवोऽव॑रुध्यन्त॒ इति॑।

प॒शु॒भि॒रिति॑ ब्रूयात्।

आ॒ग्ने॒यं प॒शुमाल॑भते।

अ॒ग्नि॒ष्टो॒मम॒ेव तेनाऽव॑रुन्धे।

ऐ॒न्द्रा॒ग्नेनो॒क्थ्य᳚म्।

ऐ॒न्द्रेण॑ षोड॒शिन॑ः स्तो॒त्रम्।

सा॒र॒स्व॒त्याऽति॑रा॒त्रम्॥ **22**॥

मा॒रु॒त्या बृ॑ह॒तः स्तो॒त्रम्।

ए॒ताव॑न्तो॒ वै य॑ज्ञक्र॒तव॑ः।

तान्प॒शुभि॑रे॒वाऽव॑रुन्धे।

आ॒त्मानं॑मे॒व स्पृं॑णोत्यग्निष्टो॒मेनं॑।
प्रा॒णा॒पा॒नावु॒क्थ्ये॑न।
वी॒र्यग्ं॑ षो॒ड॒शिनः॑ स्तो॒त्रेणं॑।
वाचं॑मतिरा॒त्रेणं॑।
प्र॒जां बृं॑ह॒तः स्तो॒त्रेणं॑।
इ॒ममे॒व लो॒कम॒भि जं॑यत्यग्निष्टो॒मेनं॑।
अ॒न्तरि॑क्षमु॒क्थ्ये॑न॥ **23**॥

सु॒व॒र्गं लो॒कग्ं षो॑ड॒शिनः॑ स्तो॒त्रेणं॑।
दे॒व॒यानां॑ने॒व प॒थ आरो॑हत्यतिरा॒त्रेणं॑।
नाकग्ं॑ रोहति बृह॒तः स्तो॒त्रेणं॑।
तेजं॑ ए॒वाऽऽत्मन्धं॑त्त आ॒ग्ने॒येनं॑ प॒शुनाँ॑।
ओजो॒ बलं॑मैन्द्रा॒ग्नेनं॑।
इ॒न्द्रि॒यमै॒न्द्रेणं॑।
वाचग्ं॑ सारस्व॒त्या।
उ॒भावे॒व दे॑वलो॒कं चं॑ मनुष्यलो॒कं
  चा॒ऽभिजं॑यति मारु॒त्या व॒शयाँ॑।
स॒प्तदं॑श प्राजाप॒त्यान्प॒शूनालं॑भते।
स॒प्त॒द॒शः प्र॒जाप॑तिः॥ **24**॥

प्र॒जाप॑ते॒राप्त्यैँ॑।
श्या॒मा एकं॑रूपा भवन्ति।

ए॒वमि॑व॒ हि प्र॒जाप॑ति॒ः सम॑ृद्ध्यै।
तान्पर्य॑ग्निकृता॒नुथ्सृ॑जति।
म॒रुतो॑ य॒ज्ञम॑जिघाग्ं॒सन्प्र॒जाप॑तेः।
तेभ्य॑ ए॒तां मा॑रु॒तीं व॒शामाल॑भत।
तयै॒वैना॑नशमयत्।
मा॒रु॒त्या प्र॒चर्य॑।
ए॒तान्थ्संज्ञ॑पयेत्।
म॒रुत॑ ए॒व श॑मयि॒त्वा॥ **25**॥

ए॒तैः प्रच॑रति।
य॒ज्ञस्याऽघा॑ताय।
ए॒क॒धा व॒पा जु॑होति।
ए॒क॒दे॒व॒त्या॑ हि।
ए॒ते।
अथो॑ एक॒धैव यज॑माने वी॒र्य॑ं दधाति।
नै॒वा॒रेण॑ स॒प्तद॑शशरावेणै॒तर्हि॒ प्रच॑रति।
ए॒तत्पु॑रोडाशा॒ ह्ये॑ते।
अथो॑ पशू॒नामे॒व छि॒द्रमपि॑दधाति।
सा॒र॒स्व॒त्योत्त॒मया॒ प्रच॑रति।
वाग्वै सर॑स्वती।
तस्मा॑त्प्रा॒णाना॒ं वागु॑त्त॒मा।

अथो॒ प्र॒जाप॑तावे॒व य॒ज्ञं प्रति॑ष्ठापयति।
प्र॒जाप॑ति॒र्हि वाक्।
अप॑न्नदती भवति।
तस्मा॒न्मनु॒ष्या॒ः सर्वा॒ं वाच॑ं वदन्ति॥ **26**॥

अ॒ति॒रा॒त्रम॒न्तरि॑क्षमु॒क्थ्ये॑न प्र॒जाप॑तिः शमयि॒त्वोत्त॒मया॒ प्रच॑रति॒ षट्च॑॥ **4**॥

सा॒वि॒त्रं जु॑होति॒ कर्म॑णःकर्मणः पु॒रस्ता॒त्।
कस्तद्वे॒देत्या॑हुः।
यद्वा॑ज॒पेय॑स्य॒ पूर्व॒ं यदप॑र॒मिति॑।
स॒वि॒तृप्र॑सूत ए॒व य॑थापू॒र्वं कर्मा॑णि करोति।
सव॑ने सवने जुहोति।
आ॒क्रम॑णमे॒व तथ्सेतु॒ं यज॑मानः कुरुते।
सु॒व॒र्गस्य॑ लो॒कस्य॒ सम॑ष्ट्यै।
वा॒चस्पति॒र्वाच॑म॒द्य स्व॑दाति न॒ इत्या॑ह।
वाग्वै दे॒वाना॒ं पु॒राऽन्न॑मासीत्।
वाच॑मे॒वाऽस्मा॒ अन्नग्ग्॒ स्वदयति॥ **27**॥

इन्द्र॑स्य॒ वज्रो॑ऽसि॒ वार्त्र॑घ्न॒ इति॒
रथ॑मु॒पाऽव॑हरति॒ विजि॑त्यै।
वाज॑स्य॒ नु प्र॑स॒वे मा॒तर॑ं म॒हीमित्या॑ह।
यच्चै॒वेयम्।

यच्चा॒ऽस्यामधिं।
तदे॒वावंरुन्धे।
अथो॒ तस्मिंन्ने॒वोभये॒ऽभिषिंच्यते।
अ॒प्स्वं॑न्तर॒मृतं॑म॒प्सु भे॑ष॒जमित्यश्वाँ॑न्पल्पूलयति।
अ॒प्सु वा अश्वं॑स्य॒ तृतीं॑यं॒ प्रविं॑ष्टम्।
तदं॑नु॒वेन॒न्ववं॑प्लवते।
यद॒प्सु पं॑ल्पू॒लयं॑ति॥ **28**॥

यदे॒वाऽस्या॒ऽप्सु प्रविं॑ष्टम्।
तदे॒वाऽवं॑रुन्धे।
ब॒हु वा अश्वोंऽमे॒ध्यमुपं॑गच्छति।
यद॒प्सु पं॑ल्पू॒लयं॑ति।
मेध्यां॑ने॒वैनाँ॑न्करोति।
वा॒युर्वा॑ त्वा॒ मनु॑र्वा॒ त्वेत्यां॑ह।
ए॒ता वा ए॒तं दे॒वता॒ अग्रे॒ अश्वं॑मयुञ्जन्न्।
ताभिं॑रे॒वैनान्॑ युनक्ति।
स॒वस्योज्जिं॑त्यै।
यजुं॑षा युनक्ति॒ व्यावृं॑त्त्यै॥ **29**॥

अपा॑ँ न पादाशुहेम॒न्निति॒ संमाँ॑र्ष्टि।
मेध्यां॑ने॒वैनाँ॑न्करोति।
अथो॒ स्तौत्ये॒वैनां॑ना॒जिग्ं॑ संरिष्य॒तः।

विष्णुक्रमान्क्रमते।
विष्णुरेव भूत्वेमान्लोकानभिजयति।
वैश्वदेवो वै रथः।
अङ्कौ न्यङ्कावभितो रथं यावित्याह।
या एव देवता रथे प्रविष्टाः।
ताभ्य एव नमस्करोति।
आत्मनोऽनार्त्यै।
अशमरथंभावुकोऽस्य रथो भवति।
य एवं वेद॥ 30॥

स्वदयति पल्पूलयति व्यावृत्त्या अनार्त्यै द्वे च॥ 5॥

देवस्याऽहग्ं सवितुः प्रसवे बृहस्पतिना
वाजजिता वाजं जेषमित्याह।
सवितृप्रसूत एव ब्रह्मणा वाजमुज्जयति।
देवस्याऽहग्ं सवितुः प्रसवे बृहस्पतिना
वाजजिता वर्षिष्ठं नाकग्ं रुहेयमित्याह।
सवितृप्रसूत एव ब्रह्मणा वर्षिष्ठं
नाकग्ं रोहति।
चात्वाले रथचक्रं निमितग्ं रोहति।
अतो वा अङ्गिरस उत्तमाः सुवर्गं लोकमायन्न्।
साक्षादेव यजमानः सुवर्गं लोकमेति।

आवेँष्टयति।
वज्रो॒ वै रथः॑।
वज्रे॑णै॒व दिशो॒ऽभि ज॑यति॥ **31**॥

वा॒जिना॒ग्ं साम॑ गायते।
अन्नं॒ वै वाजः॑।
अन्न॑मे॒वाऽव॑रुन्धे।
वा॒चो वर्ष्म॑ दे॒वेभ्योऽपाँक्रामत्।
तद्व॒नस्पती॒न्प्राऽवि॑शत्।
सैषा वाग्वन॒स्पति॑षु वदति।
या दु॑न्दु॒भौ।
तस्माँद्दुन्दु॒भिः सर्वा॒ वाचोऽति॑वदति।
दु॒न्दु॒भीन्थ्स॒माघ्न॑न्ति।
प॒र॒मा वा ए॒षा वाक्॥ **32**॥

या दु॑न्दु॒भौ।
प॒र॒मयै॒व वा॒चाऽव॑रां॒ वाच॒मव॑रुन्धे।
अथो॑ वा॒च ए॒व वर्ष्म॒ यज॑मा॒नोऽव॑रुन्धे।
इन्द्रा॑य॒ वाच॑ वद॒तेन्द्रं॒ वाज॑ जापय॒तेन्द्रो॒
वाज॑मजयि॒दित्या॑ह।
ए॒ष वा ए॒तर्हीन्द्रः॑।
यो यज॑ते।

यजमान एव वाजमुज्जयति।
सप्तदश प्रव्याधानाजिं धावन्ति।
सप्तदशग्ग् स्तोत्रं भवति।
सप्तदश सप्तदश दीयन्ते॥ **33**॥

सप्तदशः प्रजापतिः।
प्रजापतेराप्त्यै।
अर्वाऽसि सप्तिरसि वाज्यसीत्याह।
अग्निर्वा अर्वा।
वायुः सप्तिः।
आदित्यो वाजी।
एताभिरेवाऽस्मै देवताभिर्देवरथं युनक्ति।
प्रष्टिवाहिनं युनक्ति।
प्रष्टिवाही वै देवरथः।
देवरथमेवाऽस्मै युनक्ति॥ **34**॥

वाजिनो वाजं धावत काष्ठां गच्छतेत्याह।
सुवर्गो वै लोकः काष्ठा।
सुवर्गमेव लोकं यन्ति।
सुवर्गं वा एते लोकं यन्ति।
य आजिं धावन्ति।
प्राञ्चो धावन्ति।

प्राङ्ङि॒व॒ हि सु॑व॒र्गो लो॒कः।
च॒त॒सृभि॒रनु॑ मन्त्रयते।
च॒त्वारि॒ छन्दाग्ं॑सि।
छन्दो॑भिरे॒वैनाँ॒न्थ्सुव॒र्गं लो॒कं ग॑मयति॥ **35**॥

प्र वा ए॒तेँऽस्माल्लो॒काच्च्यं॑वन्ते।
य आ॒जिं धाव॑न्ति।
उद॑ञ्च॒ आव॑र्तन्ते।
अ॒स्मादे॒व तेन॑ लो॒कान्नयं॑न्ति।
र॒थ॒वि॒मो॒च॒नीयं॑ जुहोति॒ प्रति॑ष्ठित्यै।
आमा॒ वाजं॑स्य प्रस॒वो जं॑गम्या॒दित्यां॑ह।
अन्नं॒ वै वाजः॑।
अन्नं॑मे॒वाऽवं॑रुन्धे।
य॒था॒लो॒कं वा ए॒त उज्जं॑यन्ति।
य आ॒जिं धाव॑न्ति॥ **36**॥

कृ॒ष्ण॒लं॑ कृष्ण॒लं वाज॒सृद्भ्य॒ः प्रयं॑च्छति।
यमे॒व ते वाजं॑ लो॒कमु॒ज्जयं॑न्ति।
तं परि॒क्रीयाऽवं॑रुन्धे।
ए॒क॒धा ब्र॒ह्मण॒ उप॑हरति।
ए॒क॒धैव यजं॑माने वी॒र्यं॑ दधाति।
दे॒वा वा ओष॑धीष्वा॒जिमं॑युः।

ता बृह॒स्पति॒रुदं॑जयत्।
स नी॒वारा॒न्निरं॑वृणीत।
तन्नी॒वारा॑णां नीवार॒त्वम्।
नै॒वा॒रश्च॒रुर्भ॑वति॥ **37**॥

ए॒तद्वै दे॒वानां᳚ पर॒ममन्नं᳚म्।
यन्नी॒वारा᳚ः।
प॒र॒मेणै॒वाऽस्मां॑ अ॒न्नाद्ये॒नाऽवं॑रम॒न्नाद्य॒मवं॑रुन्धे।
स॒प्तदं॑शशरावो भवति।
स॒प्त॒द॒शः प्र॒जाप॑तिः।
प्र॒जाप॑ते॒राप्त्यै᳚।
क्षी॒रे भं॑वति।
रुचं॑मे॒वाऽस्मिं॑न्दधाति।
स॒र्पिष्वा᳚न्भवति मेध्य॒त्वायं॑।
बा॒र्ह॒स्प॒त्यो वा ए॒ष दे॒वतं॑या॥ **38**॥

यो वां॑ज॒पेयें॒न यजं॑ते।
बा॒र्ह॒स्प॒त्य ए॒ष च॒रुः।
अश्वा᳚न्थ्सरिष्य॒तः स॒स्रुष॒श्चाऽवं॑घ्रापयति।
यमे॒व ते वाजं॑ लो॒कमु॒ज्जयं॑न्ति।
तमे॒वाऽवं॑रुन्धे।
अजीं॑जिपत वनस्पतय॒ इन्द्र॒ं वाज॒ं

  विमुं॑च्यध्व॒मिति॑ दुन्दु॒भीन् विमुं॑ञ्चति।
यमे॒व ते वाजं॒ लो॒कमिं॑न्द्रि॒यं
  दुं॑न्दु॒भयं॑ उ॒ज्जयं॑न्ति।
तमे॒वाऽवं॑रुन्धे॥ **39**॥

अ॒भिजं॑यति॒ वा ए॒षा वाग्दीं॑यन्तेऽस्मै युनक्ति गमयति॒
  य आ॒जिं धावं॑न्ति भवति दे॒वतं॑या॒ऽष्टौ चं॑॥ **6**॥

ता॒र्प्यं यजं॑मानं॒ परिं॑धापयति।
य॒ज्ञो वै ता॒र्प्यम्।
य॒ज्ञेनै॒वैन॒गं॒ समं॑र्धयति।
द॒र्भ॒मय॒ं परिं॑धापयति।
प॒वित्रं॒ वै द॒र्भाः।
पु॒नात्ये॒वैनं᳚म्।
वाजं॒ वा ए॒षोऽवं॑रुरुथ्सते।
यो वां॑ज॒पेयें॑न॒ यजं॑ते।
ओषं॑धय॒ः खलु॒ वै वाजं॑ः।
यद्दं॑र्भ॒मयं॑ परिधा॒पयं॑ति॥ **40**॥

वाज॒स्याऽवं॑रुद्ध्यै।
जाय॒ एहि॒ सुवो॒ रोहा॒वेत्यां॑ह।
पत्निं॑या ए॒वैष य॒ज्ञस्यां᳚ऽन्वार॒म्भोऽनं॑वच्छित्त्यै।
स॒प्तदं॑शाऽरत्नि॒र्यूपों॑ भवति।

स॒प्त॒द॒शः प्र॒जाप॑तिः।
प्र॒जाप॑ते॒राप्त्यै॑।
तू॒प॒रश्च॒तु॑रश्रि॒र्भवति।
गौ॒धू॒मं च॒षालँम्।
न वा ए॒ते व्री॒ह॒यो॒ न यवाँः।
यद्गो॒धू॒माँः॥ **41**॥

ए॒वमिं॑व॒ हि प्र॒जाप॑ति॒ः समृं॑द्ध्यै।
अथो॑ अ॒मु॒मे॒वाऽस्मै॑ लो॒कमन्नं॑वन्तं करोति।
वासो॑भिर्वेष्टयति।
ए॒ष वै यजं॑मानः।
यद्यूपः॑।
स॒र्व॒दे॒व॒त्यं॑ वासः॑।
सर्वा॑भिरे॒वैनं॑ दे॒वता॑भि॒ः सम॑र्धयति।
अथो॑ आ॒क्रम॑णमे॒व तथ्सेतुं॑ यजं॑मानः कुरुते।
सु॒व॒र्गस्यं॑ लो॒कस्य॒ सम॑ष्ट्यै।
द्वाद॑श वाजप्रस॒वीया॑नि जुहोति॥ **42**॥

द्वाद॑श॒ मासाँः संवथ्स॒रः।
सं॒व॒थ्स॒रमे॒व प्री॑णाति।
अथो॑ संवथ्स॒रमे॒वाऽस्मा॒ उप॑दधाति।
सु॒व॒र्गस्यं॑ लो॒कस्य॒ सम॑ष्ट्यै।

द॒शभि॒ः कल्पैँ॑ रोह॒ति।
नव॒ वै पुरु॑षे प्रा॒णाः।
नाभि॑र्दश॒मी।
प्रा॒णाने॒व य॑थास्था॒नं क॑ल्पयि॒त्वा।
सु॒व॒र्गं लो॒कमे॑ति।
ए॒ताव॒द्वै पुरु॑षस्य॒ स्वम्॥ **43**॥

याव॑त्प्रा॒णाः।
याव॑द्दे॒वाऽस्याऽस्ति॑।
तेन॑ स॒ह सु॑व॒र्गं लो॒कमे॑ति।
सुव॑र्दे॒वाग्ं अ॑ग॒न्मेत्या॑ह।
सु॒व॒र्गमे॒व लो॒कमे॑ति।
अ॒मृता॑ अभू॒मेत्या॑ह।
अ॒मृत॑मिव॒ हि सु॑व॒र्गो लो॒कः।
प्र॒जाप॑तेः प्र॒जा अ॑भू॒मेत्या॑ह।
प्रा॒जा॒प॒त्यो वा अ॒यं लो॒कः।
अ॒स्मादे॒व तेन॑ लो॒कान्नैति॑॥ **44**॥

सम॒हं प्र॒जया॒ सं मया᳚ प्र॒जेत्या॑ह।
आ॒शिष॑मे॒वैतामाशा᳚स्ते।
आ॒स॒पु॒टैर्घ्न॑न्ति।
अन्नं॒ वा इ॒यम्।

अ॒न्नाद्ये॑नै॒वैन॒ग्ं॒ सम॑र्धयन्ति।

ऊषै᳚र्घ्नन्ति।

ए॒ते हि सा॒क्षादन्न᳚म्।

यदू॒षाः᳚।

सा॒क्षादे॒वैन॑म॒न्नाद्ये॑न॒ सम॑र्धयन्ति।

पु॒रस्ता᳚त्प्र॒त्यञ्च᳚(२) घ्नन्ति॥ **45**॥

पु॒रस्ता॒द्धि प्र॑ती॒चीन॒मन्न॑म॒द्यते᳚।

शी॒र्॒ष॒तो घ्न॑न्ति।

शी॒र्॒ष॒तो ह्यन्न॑म॒द्यते᳚।

दि॒ग्भ्यो घ्न॑न्ति।

दि॒ग्भ्य ए॒वाऽस्मा॑ अ॒न्नाद्य॒मव॑रुन्धते।

ई॒श्व॒रो वा ए॒ष परा᳚ङ्प्र॒दघ॑ः।

यो यू॒प॒ग्ं॒ रोह॑ति।

हिर॑ण्यम॒ध्यव॑रोहति।

अ॒मृत॒ं वै हिर॑ण्यम्।

अ॒मृत॒ग्ं॑ सु॒व॒र्गो लो॒कः॥ **46**॥

अ॒मृत॑ ए॒व सु॑व॒र्गे लो॒के प्रति॑तिष्ठति।

श॒तमा॑नं भवति।

श॒तायु॒ः पुरु॑षः श॒तेन्द्रि॑यः।

आयु॑ष्ये॒वेन्द्रि॒ये प्रति॑तिष्ठति।

पुष्ट्यै वा एतद्रूपम्।
यद्जा।
त्रिः संवथ्सरस्याऽन्यान्पशून्परि प्रजायते।
बस्ताजिनमध्यवं रोहति।
पुष्ट्यामेव प्रजनने प्रतितिष्ठति॥ **47**॥

परिधापयति गोधूमां जुहोति स्वं नैतिं प्रत्यश्वं(२)
घ्नन्ति लोको नवं च॥ **7**॥

सप्ताऽन्नं होमाञ्जुंहोति।
सप्त वा अन्नानि।
यावन्त्येवाऽन्नानि।
तान्येवाऽवंरुन्धे।
सप्त ग्राम्या ओषंधयः।
सप्ताऽऽरण्याः।
उभयीषामवंरुद्ध्यै।
अन्नंस्याऽन्नस्य जुहोति।
अन्नंस्याऽन्नस्याऽवंरुद्ध्यै।
यद्वाजपेययाज्यनंवरुद्धस्याऽश्नीयात्॥ **48**॥

अवंरुद्धेन व्यृद्ध्येत।
सर्वस्य समवदायं जुहोति।
अनंवरुद्धस्याऽवंरुद्ध्यै।

औदुं॑म्बरेण स्रु॒वेण॑ जुहोति।
ऊर्ग्वा अन्नं॑मुदु॒म्बरः॑।
ऊ॒र्ज ए॒वाऽन्नाद्य॒स्याऽवं॑रुद्ध्यै।
दे॒वस्य॑ त्वा सवि॒तुः प्रं॑स॒व इत्यां॑ह।
स॒वि॒तृ प्रं॑सूत ए॒वैनं॒ ब्रह्मं॑णा
 दे॒वतां॑भिर॒भिषिं॑ञ्चति।
अन्नं॑स्यान्नऽस्या॒ऽभिषिं॑ञ्चति।
अन्नं॑स्याऽन्न॒स्याऽवं॑रुद्ध्यै॥ **49**॥

पु॒रस्ताँ॑त्प्र॒त्यञ्चं॑म॒भिषिं॑ञ्चति।
पु॒रस्ता॒द्धि प्रं॑ती॒ची॒न॒मन्नं॑म॒द्यतेँ॑।
शी॒र्॒ष॒तोऽभिषिं॑ञ्चति।
शी॒र्॒ष॒तो ह्यन्नं॑म॒द्यतेँ॑।
आ मु॒खा॑द॒न्ववं॑ स्रावयति।
मु॒ख॒त ए॒वाऽस्मा॑ अ॒न्नाद्यं॑ दधाति।
अ॒ग्नेस्त्वा॒ साम्राँ॑ज्येना॒ऽभिषिं॑ञ्चा॒मीत्यां॑ह।
ए॒ष वा अ॒ग्नेः स॒वः।
तेन॒वैनं॑म॒भिषिं॑ञ्चति।
इन्द्रं॑स्य त्वा॒ साम्राँ॑ज्येना॒ऽभिषिं॑ञ्चा॒मीत्यां॑ह॥ **50**॥

इ॒न्द्रि॒यमे॒वाऽस्मिं॑न्ने॒तेनं॑ दधाति।
बृह॒स्पतेँ॑स्त्वा॒ साम्राँ॑ज्येना॒ऽभिषिं॑ञ्चा॒मीत्यां॑ह।

ब्रह्म॒ वै दे॒वानां॒ बृह॒स्पतिः॑।
ब्रह्म॑णै॒वैनं॑म॒भिषिं॑ञ्चति।
सो॒म॒ग्र॒हाग्श्चा॑ऽवदानी॒यानि॑ च॒र्त्विग्भ्य॒ उप॑ हरन्ति।
अ॒मुमे॒व तैर्लो॒कमन्नं॑वन्तं करोति।
सु॒रा॒ग्र॒हाग्श्चा॑ऽनवदानी॒यानि॑ च वाज॒सृद्भ्यः॑।
इ॒ममे॒व तैर्लो॒कमन्नं॑वन्तं करोति।
अथो॑ उ॒भयीँ॑ष्वे॒वाऽभिषिं॑च्यते।
वि॒मा॒थं कुं॑र्वते वाज॒सृतः॑॥ **51**॥

इ॒न्द्रि॒यस्याऽवं॑रुद्ध्यै।
अनिं॑रुक्ताभिः प्रातस्सव॒ने स्तुं॑वते।
अनिं॑रुक्तः प्र॒जाप॑तिः।
प्र॒जाप॑ते॒राप्त्यैँ॑।
वाजं॑वतीभि॒र्माध्यं॑न्दिने।
अन्नं॒ वै वाजः॑।
अन्नं॑मे॒वाऽवं॑रुन्धे।
शि॒पि॒वि॒ष्टवं॑तीभिस्तृतीयसव॒ने।
य॒ज्ञो वै विष्णुः॑।
प॒शव॒ः शिपिः॑।
य॒ज्ञ ए॒व प॒शुषु॒ प्रतिं॑तिष्ठति।

बृहदन्त्यं भवति।
अन्तंमेवैनग्गं श्रियै गंमयति॥ **52**॥

अश्नीयादन्नंस्याऽन्नस्याऽवंरुद्ध्या इन्द्रंस्य त्वा
साम्राँज्येनाऽभिषिंञ्चामीत्यांह वाजसृतः शिपिस्त्रीणिं च॥ **8**॥

नृषदं त्वेत्यांह।
प्रजा वै नृन्।
प्रजानांमेवैतेनं सूयते।
द्रुषदमित्यांह।
वनस्पतंयो वै द्रु।
वनस्पतींनामेवैतेनं सूयते।
भुवनसदमित्यांह।
यदा वै वसींयान्भवंति।
भुवंनमगन्निति वै तमांहुः।
भुवंनमेवैतेनं गच्छति॥ **53**॥

अफ्सुषदं त्वा घृतसदमित्यांह।
अपामेवैतेनं घृतस्यं सूयते।
व्योमसदमित्यांह।
यदा वै वसींयान्भवंति।
व्योंमाऽगन्निति वै तमांहुः।
व्योंमैवैतेनं गच्छति।

पृ॒थि॒वि॒षदं॑ त्वाऽन्तरिक्ष॒सद॒मित्या॑ह।
ए॒षामे॒वैतेन॑ लो॒कानाग्ं॑ सूयते।
तस्मा॑द्वाजपेययाजी न कश्च॒न प्र॒त्यव॑रोहति।
अपी॑व॒ हि दे॒वता॑नाग्ं॒ सू॒यते॑॥ 54॥

ना॒क॒सद॒मित्या॑ह।
य॒दा वै वसी॑या॒न्भव॑ति।
नाक॑मग॒न्निति॒ वै तमा॑हुः।
नाक॑मे॒वैतेन॑ गच्छति।
ये ग्रहाः॑ पञ्चज॒नीना॒ इत्या॑ह।
प॒ञ्च॒ज॒नाना॑मे॒वैतेन॑ सूयते।
अ॒पाग्ं र॒समु॒द्वय॑स॒मित्या॑ह।
अ॒पामे॒वैते॒न॒ रस॑स्य सूयते।
सूर्य॑रश्मिग्ं स॒माभृ॑त॒मित्या॑ह सशु॒क्र॒त्वाय॑॥ 55॥

गच्छ॒ति॒ सू॒यते॒ नव॑ च॥ 9॥

इन्द्रो॑ वृ॒त्रग्ं ह॒त्वा।
असु॑रान्परा॒भाव्य॑।
सो॑ऽमावा॒स्यां॑ प्रत्याग॑च्छत्।
ते पि॒तरः॑ पूर्वे॒द्युऽराग॑च्छन्न्।
पि॒तॄन् य॒ज्ञो॑ऽगच्छत्।
तं दे॒वाः पुन॑रयाचन्त।

तमे॑भ्यो॒ न पुन॑रददुः।
ते॑ऽब्रुव॒न्वरं॑ वृणामहै।
अथ॑ व॒ः पुन॑र्दास्यामः।
अ॒स्मभ्य॑मे॒व पू॑र्वे॒द्युः क्रि॑याता॒ इति॑॥ **56**॥

तमे॑भ्य॒ः पुन॑रददुः।
तस्मा॑त्पि॒तृभ्य॑ः पूर्वे॒द्युः क्रि॑यते।
यत्पि॒तृभ्य॑ः पूर्वे॒द्युः क॒रोति॑।
पि॒तृभ्य॑ ए॒व तद्य॒ज्ञं नि॒ष्क्रीय॒ यज॑मान॒ः प्रत॑नुते।
सोमा॑य पि॒तृपी॑ताय स्व॒धा नम॒ इत्या॑ह।
पि॒तुरे॒वाऽधि॑ सोमपी॒थमव॑रुन्धे।
न हि पि॒ता प्र॒मीय॑माण॒ आहै॒ष सो॑मपी॒थ इति॑।
इ॒न्द्रि॒यं वै सो॑मपी॒थः।
इ॒न्द्रि॒यमे॒व सो॑मपी॒थमव॑रुन्धे।
तेने॑न्द्रि॒येण॑ द्वि॒तीयां॑ जा॒याम॒भ्य॑श्नुते॥ **57**॥

ए॒तद्वै ब्राह्म॑णं पु॒रा वा॑जश्रव॒सा वि॒दाम॑कन्न्।
तस्मा॒त्ते द्वेद्वे॑ जा॒ये अ॒भ्या॑क्षत।
य ए॒वं वेद॑।
अ॒भि द्वि॒तीयां॑ जा॒याम॑श्नुते।
अ॒ग्नये॑ कव्य॒वाह॑नाय स्व॒धा नम॒ इत्या॑ह।
य ए॒व पि॑तृणाम॒ग्निः।

तं प्रीणाति।
ति॒स्र आहु॑तीर्जुहोति।
त्रिर्निद॑धाति।
षट्थ्सं॑पद्यन्ते॥ **58**॥

षड्वा ऋ॒तवः॑।
ऋ॒तूने॒व प्री॑णाति।
तू॒ष्णीं मेक्ष॑ण॒माद॑धाति।
अस्ति॑ वा॒ हि ष॒ष्ठ ऋ॒तुर्न वाँ।
दे॒वान् वै पि॒तॄन्प्री॒तान्।
म॒नु॒ष्याः॑ पि॒तरोऽनु॒ प्रपि॑पते।
ति॒स्र आहु॑तीर्जुहोति।
त्रिर्निद॑धाति।
षट्थ्सं॑पद्यन्ते।
षड्वा ऋ॒तवः॑॥ **59**॥

ऋ॒तव॒ः खलु॒ वै दे॒वाः पि॒तरः॑।
ऋ॒तूने॒व दे॒वान्पि॒तॄन्प्री॑णाति।
तान्प्री॒तान्।
म॒नु॒ष्याः॑ पि॒तरोऽनु॒ प्रपि॑पते।
स॒कृ॒दा॒च्छि॒न्नं ब॒र्हिर्भ॑वति।
स॒कृदि॑व॒ हि पि॒तरः॑।

त्रिर्निदंधाति।
तृतीये वा इतो लोके पितरंः।
ताने॒व प्रींणाति।
परा॒ङावंर्तते॥ **60**॥

ह्लीका॒ हि पि॒तरंः।
ओष्मणोँ व्या॒वृत॒ उपाँऽऽस्ते।
ऊ॒ष्मभांगा॒ हि पि॒तरंः।
ब्र॒ह्म॒वा॒दिनों वदन्ति।
प्राश्या(३)न्न प्राश्या(३)मितिं।
यत्प्राँश्ञी॒यात्।
जन्य॒मन्नंमद्यात्।
प्र॒मायुंकः स्यात्।
यन्न प्राँऽश्ञी॒यात्।
अहंविः स्यात्॥ **61**॥

पि॒तृभ्य॒ आवृंश्च्येत।
अ॒व॒घ्रेयंमे॒व।
तन्नेव॒ प्राशिंत॒ नेवाऽप्राशितम्।
वी॒रं वा॒ वै पि॒तरंः प्र॒यन्तो॒ हरंन्ति।
वी॒रं वां ददति।
द॒शां छिंनत्ति।

हर॑णभागा॒ हि पि॒तर॑ः।
पि॒तॄ॒ने॒व नि॒रव॑दयते।
उत्त॑र॒ आयु॑षि॒ लोम॑ छिन्दीत।
पि॒तृ॒णाग् ह्ये॑तर्हि॒ नेदी॑यः॥ **62** ॥

नम॑स्करोति।
न॒म॒स्का॒रो हि पि॑तृ॒णाम्।
नमो॑ वः पितरो॒ रसा॑य।
नमो॑ वः पितर॒ः शुष्मा॑य।
नमो॑ वः पितरो जी॒वाय॑।
नमो॑ वः पितरः स्व॒धायै᳚।
नमो॑ वः पितरो म॒न्यवे᳚।
नमो॑ वः पितरो घो॒राय॑।
पित॑रो॒ नमो॑ वः।
य ए॒तस्मि॑न्लो॒के स्थ॥ **63** ॥

यु॒ष्माग्स्तेऽनु॑।
ये᳚ऽस्मिन्लो॒के।
मां तेऽनु॑।
य ए॒तस्मि॑न्लो॒के स्थ।
यू॒यं तेषा॒ं वसि॑ष्ठा भूयास्त।
ये᳚ऽस्मिन्लो॒के।

अ॒हं ते॑षा॒ं वसि॑ष्ठो भूया॒समित्या॑ह।
वसि॑ष्ठः समा॒नाना॑ं भवति।
य ए॒वं वि॒द्वान्पि॒तृभ्य॑ः क॒रोति॑।
ए॒ष वै म॑नु॒ष्या॑णां य॒ज्ञः॥ **64**॥

दे॒वाना॒ं वा इत॑रे य॒ज्ञाः।
तेन॒ वा ए॒तत्पि॑तृलो॒के च॑रति।
यत्पि॒तृभ्य॑ः क॒रोति॑।
स ई॑श्व॒रः प्रमे॑तोः।
प्रा॒जा॒प॒त्यय॒र्चा पुन॒रैति॑।
य॒ज्ञो वै प्र॒जाप॑तिः।
य॒ज्ञेनै॒व स॒ह पुन॒रैति॑।
न प्र॒मायु॑को भवति।
पि॒तृ॒लो॒के वा ए॒तद्यज॑मानश्चरति।
यत्पि॒तृभ्य॑ः क॒रोति॑।
स ई॑श्व॒र आर्ति॒मार्तो॑ः।
प्र॒जाप॑ति॒स्त्वा वैन॒ं तत॒ उन्ने॑तुमर्ह॒तीत्या॑हुः।
यत्प्रा॑जाप॒त्यय॒र्चा पुन॒रैति॑।
प्र॒जाप॑तिरे॒वैन॒ं तत॒ उन्न॑यति।
नार्ति॒मार्छ॑ति॒ यज॑मानः॥ **65**॥

इत्यंश्रुते पद्यन्ते पद्यन्ते षड्वा ऋतवो वर्ततेऽहंविः
स्यान्नेदीयः स्थ यज्ञो यजमानश्चरति यत्पितृभ्यः
करोति पञ्च च ॥ **10** ॥

देवासुरा अग्नीषोमयोर्देवा वै यथा दर्शं देवा वै
यदन्यैर्ग्रहैर्ब्रह्मवादिनो नाऽग्निष्टोमो न सावित्रं
देवस्याऽहं तार्प्यगं सप्ताऽन्नंहोमान्नृषदं त्वेन्द्रो
वृत्रगं हत्वा दर्श ॥ **10** ॥

देवासुरा वाज्येवैनं तस्माँद्वाजपेययाजी देवस्याऽहं
वाजस्याऽवरुध्या इन्द्रियमेवाऽस्मिन् ह्लीका हि पितरः
पञ्चषष्टिः ॥ **65** ॥

देवासुरा यजमानः ॥

॥ हरिः ओ(३)म् ॥

॥ इति कृष्णयजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे प्रथमाष्टके तृतीयः प्रश्नः समाप्तः ॥